

Staten genom Luftfartsverket ('LFV'), 202100-0795, samt

Stockholms kommun ('Staden') 212000-0142,

träffar härmed följande

AVTAL

om förlängning av upplåtelsen av Stockholm-Bromma flygplatsområde enligt avtal av den 17 resp 18 maj 1994 med tilläggsavtal av den 21 februari 2002 resp den 21 mars 2002.

Verksamheten vid Stockholm-Bromma Airport ('Flygplatsen') skall i huvudsak inriktas mot att stödja näringslivets utveckling i Stockholm genom att vara

dels en flygplats för reguljär flygtrafik till och från Stockholm,

dels en flygplats för affärsflyget.

Flygplatsen spelar en viktig roll både för att ge extra kapacitet för den reguljära flygtrafiken mellan Stockholm och övriga landet framför allt under högtrafiktid och för att säkerställa att konkurrensen kan upprätthållas och utvecklas inom inrikesflyget. Parterna är därför överens om att det är av väsentlig betydelse för såväl flygföretagen på Flygplatsen som för Staden att flygplatsen kan utvecklas med beaktande av miljöintressena.

Som förutsättning för förlängningen av upplåtelsen av markområdet där Flygplatsen är belägen enligt detta avtal gäller vad som anges i 17 § nedan.

Följande villkor skall gälla för förlängningen.

1 § Markområden m m

1.1 Nyttjanderätten avser anläggningsarrende och omfattar de markområden ('Arrendeområdet') som anges på bifogad karta, se bilaga 1.

1.2 Markområdet för tillfartsvägen till Flygplatsen från Ulvsundavägen till den plats som har markerats med ett rött streck på bilaga 1 återgår till Staden den 31 december 2007. Staden förbinder sig att bibehålla tillfartsvägen, se bilaga 2 a och b.

1.3 LFV:s nyttjande av det markområde som anges på bilaga 3 och som idag enligt särskilt avtal nyttjas av staden för återvinningscentral återgår till staden vid det avtalets upphörande (den 1 januari 2012)

1.4 LFV:s nyttjanderätt till nedan angivna markområden kan under avtalstiden upphöra vid de tidpunkter och på de villkor som anges i bilagorna:

1. Mark för tvärsparvägen, se bilaga 4 a och b
2. Norra området, se bilaga 5 a och b.

JK

1.5 Parterna är överens om att Staden äger säga upp tomträtten till Riksby 1:5 som är upplåten inom Arrendeområdet till upphörande, alternativt efter samråd med LFV förlänga upplåtelsen.

2 § Ersättning för arrenderätten mm

2.1 LFV erlägger till staden en årlig arrendeavgift om en (en) kr.

2.2 Som ersättning för den flygplatsanknutna verksamheten erlägger LFV till staden från och med den 1 januari 2008 även ett belopp som motsvarar fem (5) kr per passagerare som avreser från flygplatsen och för vilken passageraravgift betalas enligt LFV:s Luftfartstaxa. Beloppet skall räknas upp från och med den 1 januari 2009 med förändringarna av konsumentprisindex med januari 2008 som bas.

Om LFV:s luftfartstaxa skulle upphöra att gälla skall ersättning baseras på samma beräkningssätt.

Beloppen erläggs kvartalsvis i efterskott senast vid utgången av månaden efter varje kvartal.

3 § Avtalstid

Upplåtelsen gäller från och med den 1 januari 2008 till och med den 31 december 2038.

4 § Arrendeområdets användning m m

4.1 Arrendeområdets användning

4.1.1 Arrendeområdet skall användas som flygplats och för flygplatsanknutna verksamheter. Annan verksamhet får inte bedrivas inom området utan Stadens skriftliga samtycke.

4.1.2 Det totala antalet flygrörelser vid Flygplatsen skall begränsas till maximalt 80 000 per år som riktvärde. Riktvärdet får överskridas endast då synnerliga skäl föreligger och om parterna kommer överens om det. Trafik med ambulans- och räddningsflyg samt statsflygplan omfattas inte av denna begränsning av antalet flygrörelser.

4.1.3 LFV skall inte tillåta att luftfartyg med en ljudemission som överstiger 89 EPNdB i medeltal för de tre mätpunkterna enligt ICAO annex 16, Vol 1, chapter 3, eller med de lägre värden som meddelas av miljödomstolen, trafikerar Flygplatsen. LFV skall med olika åtgärder söka stimulera flygbolagen som trafikerar Flygplatsen att använda flygplanstyper som har en lägre ljudemission än det angivna maximala värdet.

4.1.4 För flygplan i linjefart gäller följande begränsningar rörande ljudemissioner.

För flygplan i linjefart gäller generellt, dock med nedan angivna undantag att dessa antingen måste ha ett certifieringsvärde för ljudemission som inte överstiger 86 EPNdB i medeltal för de tre mätpunkterna enligt ICAO annex 16, Vol.1, chapter 3, eller kan trafikera Bromma så att bullret blir mindre än 86 EPNdB i medeltal före de tre mätpunkterna.

Större jetflygplan med en passagerarkapacitet på mer än 60 säten som framförs i linjefart, som har en ljudemission på över 86 men under 89 EPNdB i medeltal för de tre mätpunkterna enligt ICAO annex 16, Vol. 1, chapter 3, får dock trafikera flygplatsen med ett totalt antal flygplanrörelser per kalenderår på maximalt 20 000.,.

4.1.5 LFV kommer fortlöpande att utvärdera behovet inom ramen för gällande miljötillstånd av förändringar i det antal på Flygplatsen tillåtna flygrörelser respektive flygplan som anges ovan *samt* Flygplatsens påverkan på omgivningen. Utvärderingen skall utgöra underlag för parternas samråd om verksamhetens utveckling. Parterna skall i samverkan särskilt utvärdera utvecklingen av uppmätt bullerenergi från verksamheten.

4.2 Öppethållningstider

Öppethållningstiderna för flygtrafik skall under avtalstiden begränsas till måndagar-fredagar kl 07.00-22.00, lördagar 09.00-17.00 och söndagar kl 12.00-22.00 LFV kan under vissa förutsättningar komma att ytterligare begränsa öppethållningstiderna. För ambulans- och räddningsflyg samt för statsflygplan baserade på Flygplatsen kan Flygplatsen dock hållas öppen under andra tider på dygnet än de som anges ovan.

5 § Särskilda tillstånd och föreskrifter gällande miljövillkor mm

5.1 Flygplatsverksamheten skall bedrivas i enlighet med de vid varje tidpunkt gällande villkoren i Flygplatsens tillstånd enligt miljöbalken. Vad som anges i detta avtal skall inte i något fall tolkas så att något villkor får överskridas.

5.2 LFV förbinder sig att till dess nya villkor för verksamheten har fastställts i en lagakraftvunnen dom att bedriva verksamheten i enlighet med vad LFV har föreslagit i en ansökan om skärpta villkor för verksamheten som ursprungligen den 24 juni 1993 har givits in till Koncessionsnämnden för miljöskydd. Kompletteringar till och ändringar i denna ansökan som LFV givit in till nämnden eller miljödomstolen efter den 24 juni 1993 skall också utgöra underlag för verksamhetens bedrivande. Åtagandet gäller från de tidpunkter som anges i ansökningshandlingarna.

5.3 LFV skall vidare, från och med detta avtals ikraftträdande och under avtalstiden sträva efter att vid varje tidpunkt bedriva verksamheten på flygplatsen så att bullerstörningar inom de områden som är streckade på bilaga 6 inte överskrider FBN 55 och MAX 80 enligt de definitioner för bullernormer som gäller enligt ansökan enligt 5.2 ovan.

5.4 Parterna åtar sig att, i förekommande fall, göra de mätningar och inge de rapporter, ansökningar och framställningar till myndigheter och domstolar som ankommer på parten enligt vid varje tidpunkt gällande regler.

6 § Stadens exploatering av markområden utanför Arrendområdet

Det är ett starkt intresse från stadens sida att de områden som är streckade på bifogade karta, bilaga 6, kan bebyggas, även med bostäder.

LFV motsätter sig inte att bebyggelse uppförs inom sistnämnda område under förutsättning att konsekvenserna av sådan bebyggelse inte påverkar flygplatsverksamheten. Detta prövas vid planläggning och bygglov till sådan bebyggelse. .

Parterna skall, i den mån det ankommer på denne, göra de mätningar och inge de rapporter, ansökningar och framställningar till myndigheter och domstolar som erfordras för att stadens bebyggelsemål skall kunna uppnås. Detta åtagande skall dock inte gå utanför vad som anges i detta avtal eller innebära att någondera part tvingas åta sig förpliktelser som är oskäligen.

7 § Uppsägning

7.1 Om parterna inte avtalar om annat, eller vad som anges i 7.2 nedan inträffar, upphör arrendet efter uppsägning till avtalstidens utgång och utan annan rätt till ersättning än vad som anges i detta avtal. Uppsägning skall ske skriftligen trettiosex (36) månader före avtalstidens utgång.

7.2 LFV har rätt till förtida uppsägning av avtalet om LFV beslutar att lägga ner Flygplatsen. Under sådana omständigheter upphör avtalet att gälla trettiosex (36) månader efter att en skriftlig uppsägning från LFV:s sida har skett.

7.3 Om LFV till övervägande del upplåter/överlåter arrenderätten till arrendeområdet till annan än det bolag som avses i 19 § får detta ske endast efter stadens skriftliga godkännande.

8 § Upplåtelse i andra hand

8.1 LFV har rätt att upplåta flygplatsdriften till annan samt att därvid upplåta arrenderätten till Arrendeområdet med därpå uppförda byggnader och andra anläggningar.

8.2 LFV har rätt att upplåta nyttjanderätt till del av Arrendeområdet och till därpå uppförda byggnader och andra anläggningar till annan nyttjanderättshavare att nyttjas för flygplatsanknuten verksamhet. LFV får medge en sådan nyttjanderättshavare rätt att för sådan verksamhet vidareupplåta mark, byggnader och anläggningar till annan.

8.3 Vid upplåtelse i andra hand och vidareupplåtelse kvarstår LFV som motpart till Staden. Sådan upplåtelse får inte utan Stadens skriftliga medgivande ske med bättre rätt eller för längre tid än som tillkommer LFV enligt detta avtal.

8.4 Staden har rätt att på begäran ta del av en förteckning över löpande nyttjanderättsupplåtelser inom Arrendeområdet och av villkoren som gäller för upplåtelseerna.

8.5 Inkomster av gjorda upplåtelser av arrenden, tomträtt och andra nyttjanderätter inom Arrendeområdet tillfaller LFV eller den som LFV har överlåtit flygplatsdriften till

9 § Upprustning och förbättring av byggnader mm

9.1 Inom Arrendeområdet har LFV rätt att dels bibehålla egna byggnader och andra anläggningar, dels medge den, som LFV upplåter nyttjanderätt till, rätten att bibehålla sina byggnader och andra anläggningar.

9.2 LFV har rätt att överlåta byggnader och andra anläggningar till annan. Kostnaderna för upprustning och förbättring betalas av LFV eller av den till vilken LFV upplåter nyttjanderätt.

10 § Stängsel m m

Staden förbinder sig att ersätta kostnaderna för stängsel och andra avstängningsanordningar som krävs enligt Luftfartsstyrelsens Bestämmelser för Civil Luftfart (BCL) utmed Arrendeområdets nya gränser när LFVs nyttjanderätt till markområden upphör. Beloppen skall utbetalas när anläggningsarbetena har avslutats och ekonomisk redovisning presenterats för staden.

11 § Stadens tillträde till Arrendeområdet under upplåtelse tiden

Staden medges rätt till tillträde till Arrendeområdet för åtgärder för områdets planering under upplåtelse tiden såsom markundersökningar och inmätning samt för besiktning. Staden förbinder sig att därvid följa de föreskrifter som gäller för tillträde till Arrendeområdet och de ytterligare anvisningar som flygplatschefen av säkerhetsskäl kan komma att lämna.

12 § Nyttjanderätt utanför Arrendeområdet för inflygningshjälpmedel, utryckningsvägar m m

12.1 LFV, eller den som LFV har upplåtit flygplatsdriften till enligt 8 §, äger under arrendetiden rätt att utan särskild ersättning

dels disponera mark utanför Arrendeområdet för de inflygningshjälpmedel och utryckningsvägar som finns den 1 januari 2008 och att bibehålla erforderliga ledningar för dessa anläggningar,

dels med Stadens skriftliga samtycke uppföra och bibehålla därutöver erforderliga inflygningshjälpmedel och utryckningsvägar med tillhörande ledningar på mark eller byggnad som Staden disponerar utanför Arrendeområdet,

dels ock på Stadens mark i Flygplatsens omgivning röja uppväxande träd och buskar för att tillförsäkra flygplatsen hinderfrihet i enlighet med Luftfartsstyrelsens Bestämmelser för Civil Luftfart (BCL).

12.2 Staden förbinder sig att vid upplåtelse eller överlåtelse av mark eller byggnad göra förbehåll om dessa rättigheters bestånd.

13 § Teknisk försörjning

13.1 Staden åtar sig att verka för att teknisk försörjning finns och underhålls fram till anslutningspunkterna invid Arrendeområdets eller den berörda fastighetens gräns.

13.2 Staden åtar sig att verka för att spillvattentunneln under Flygplatsen bevaras och underhålls. LFV förbinder sig att inte genom schakt- eller andra markarbeten äventyra tunnelns funktion.

13.3 LFV medger att dagvatten avleds från stadsdelen Bromma Kyrka i den dagvattenledning under Arrendeområdet som underhålls av LFV. Staden skall till LFV bidra till kostnaden för ledningens vidmakthållande i proportion till nyttjandet. Detta åtagande kan komma att fullgöras av ett av staden ägt bolag.

14 § Fysisk planering, bygglovgivning m m utanför Arrendeområdet

Staden förbinder sig att i samråd med LFV, eller med den till vilken LFV har gjort upplåtelse enligt 8 §, i den fysiska planeringen och vid bygglovgivning utanför Arrendeområdet under upplåtelse tiden verka för

dels att Flygplatsens behov av hinderfrihet runt Flygplatsen tillgodoses i enlighet med Luftfartsstyrelsens Bestämmelser för Civil Luftfart (BCL-F),

dels att Flygplatsens intressen även i övrigt tillgodoses så att verksamheten där inte försvåras eller fördröjas, under förutsättning att den bedrivs inom ramen för de gällande villkoren i

tillståndet enligt miljöbalken och i enlighet med vad LFV enligt 4 § ovan har åtagit sig rörande omfattningen av verksamheten.

15 § Arrenderättens upphörande

15.1 När arrenderätten upphör, skall LFV tillhöriga byggnader och andra anläggningar inom området överlämnas till Staden med äganderätt. Byggnaderna och anläggningarna överlämnas i då befintligt skick och utan annan ersättning än den som kan komma ifråga enligt andra stycket nedan.

15.2 All evakuering av verksamheter ombesörjs och bekostas av LFV, om inte Staden kommer överens med nyttjanderättshavaren om annat och underrättar LFV om detta senast tolv (12) månader innan detta avtal upphör att gälla.

15.3 Förhandlingar skall upptas mellan parterna om ersättning från Staden till LFV för de byggnader och andra anläggningar som på sikt enligt Stadens mening efter Flygplatsens nedläggning kan nyttjas av Staden. Utgångspunkt för bestämning av ersättningen skall vara de investeringsutgifter som LFV har haft för att uppföra och vidmakthålla byggnaderna och de andra anläggningarna, minskade med en linjär årlig avskrivning av investeringsbeloppen enligt god redovisningssed och därav följande avskrivningstider.

15.4 Före avtalstidens utgång skall annan tillhöriga byggnader och andra anläggningar inom Arrendeområdet genom LFVs försorg rivas och marken skall lämnas väl avröjd om inte Staden kommer överens med ägaren om annat och underrättar LFV om detta senast tolv månader innan detta avtal upphör att gälla.

15.5 LFV svarar enligt lag för återställningsåtgärder beträffande eventuella föroreningar i marken inom det område som är upplåtet genom 1946 års nyttjanderättsavtal och de senare avtal som har ersatt detta.

16 § Förbud mot inskrivning m m

Detta avtal får inte inskrivas.

Byggnader och andra anläggningar inom flygplatsområdet får inte utan stadens skriftliga samtycke genom s k säkerhetsöverlåtelse eller på liknande sätt överlåtas på annan.

17 § Omförhandling

LFV har rätt att under avtalstiden påkalla omförhandling av ersättning enligt 2 § om intäkterna av parkeringsverksamheten skulle minska kraftigt i förhållande till nuvarande nivå och detta inte eliminerats av andra inkomstökningar.

18 § Villkor för avtalets giltighet

Detta avtal är för sin giltighet beroende av att det senast den 31 december 2007 har godkänts för LFVs del av regeringen och för Stadens del av kommunfullmäktige genom beslut som vinner laga kraft.

19 § Övrigt

19.1 Om LFV omvandlas från ett affärsdrivande verk till ett aktiebolag har LFV rätt att överlåta detta avtal till ett sådant aktiebolag.

19.2 När detta avtal träder i kraft upphör arrendeavtalet av den 17 och 18 maj 1994 med tilläggsavtal att gälla.

Detta avtal är upprättat i två exemplar av vilka parterna har tagit var sitt.

Stockholm den 24/9 2007

Stockholm den 21 sept. 2007

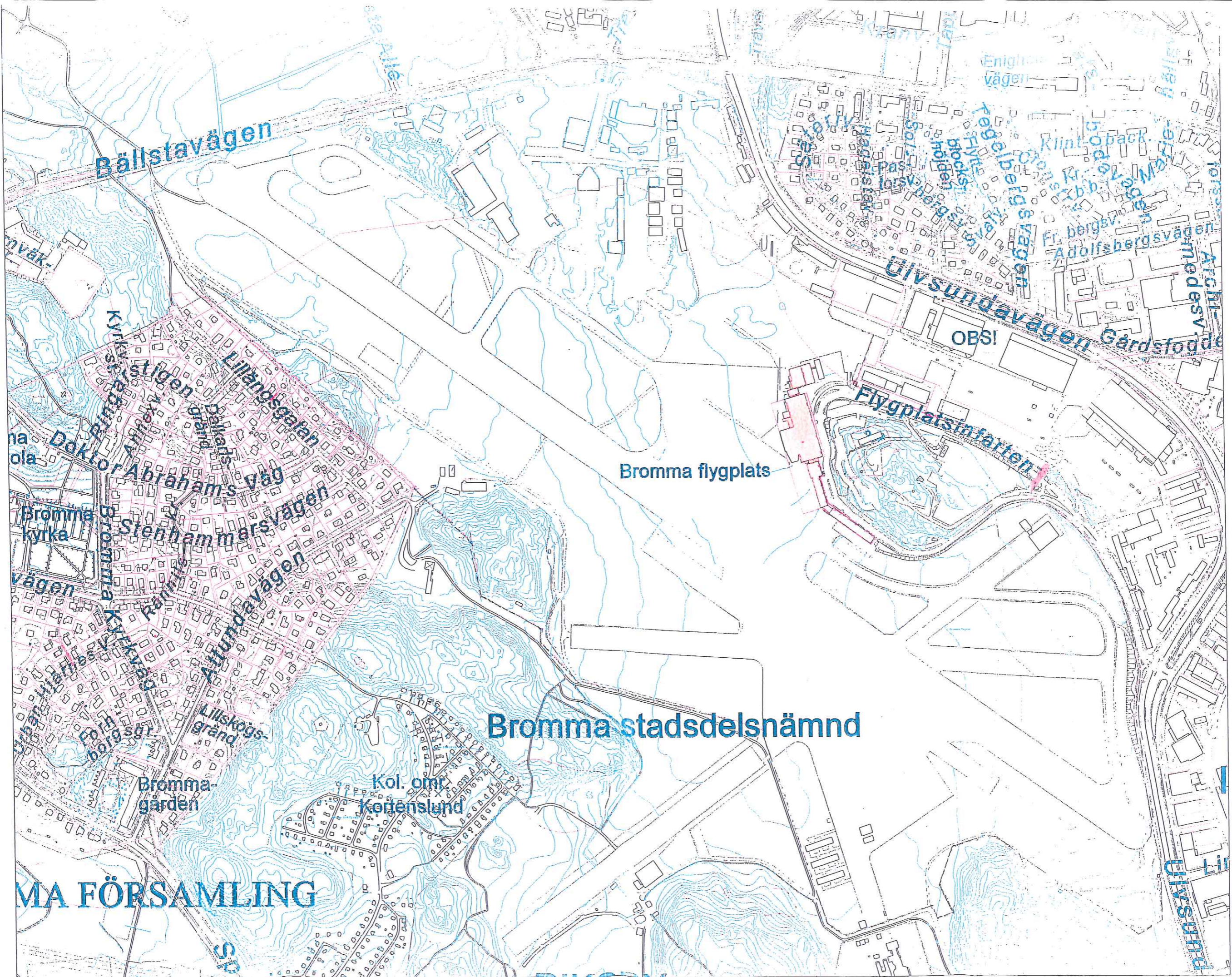
LFV

För Stockholms kommun

.....

.....

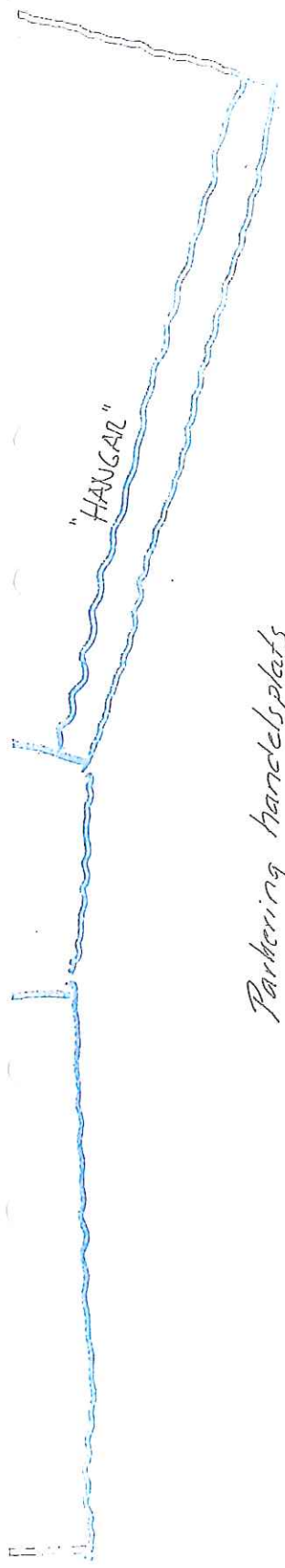
178

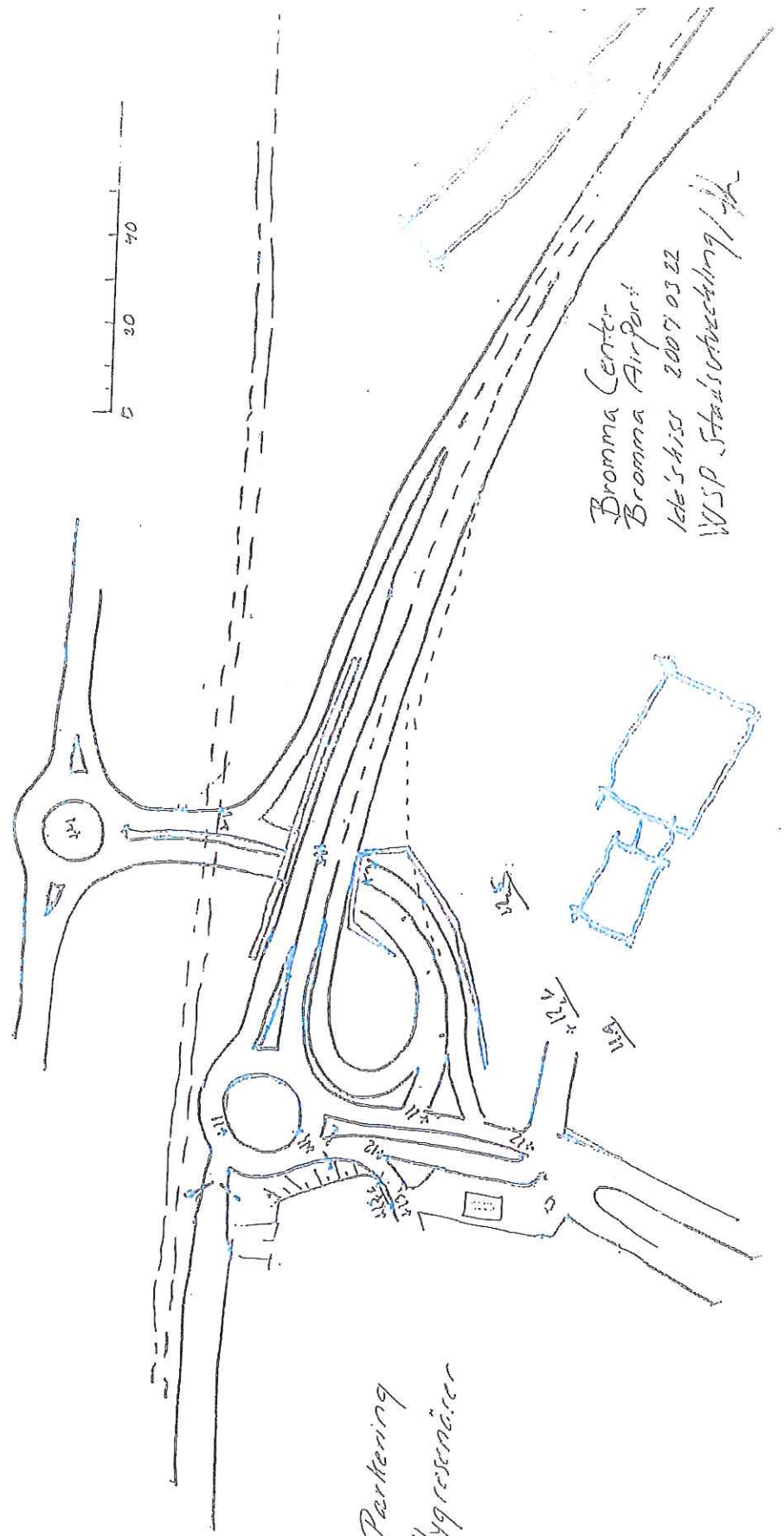
När markområdet för tillfartsvägen till Flygplatsen från Ulvsundavägen återgår till Staden, förbinder sig Staden att bibehålla vägen från Ulvsundavägen och Bromma Center till flygplatsen och att ha en för denna typ av väg normal standard med utgångspunkt från den vid varje tidpunkt gällande vägtrafikvolymen.

Parterna är överens om att Staden skall bygga en ny trafikplats mellan Bromma Center och Flygplatsen med i huvudsak de funktioner som framgår av den bifogade kartan, bilaga 2 b. Utformningen av trafikplatsen får inte inkräkta på LVFs bilparkeringsverksamhet och skall beakta de begränsningar som kan gälla enligt Luftfartsstyrelsens Bestämmelser för Civil Luftfart (BCL).

K. Fe

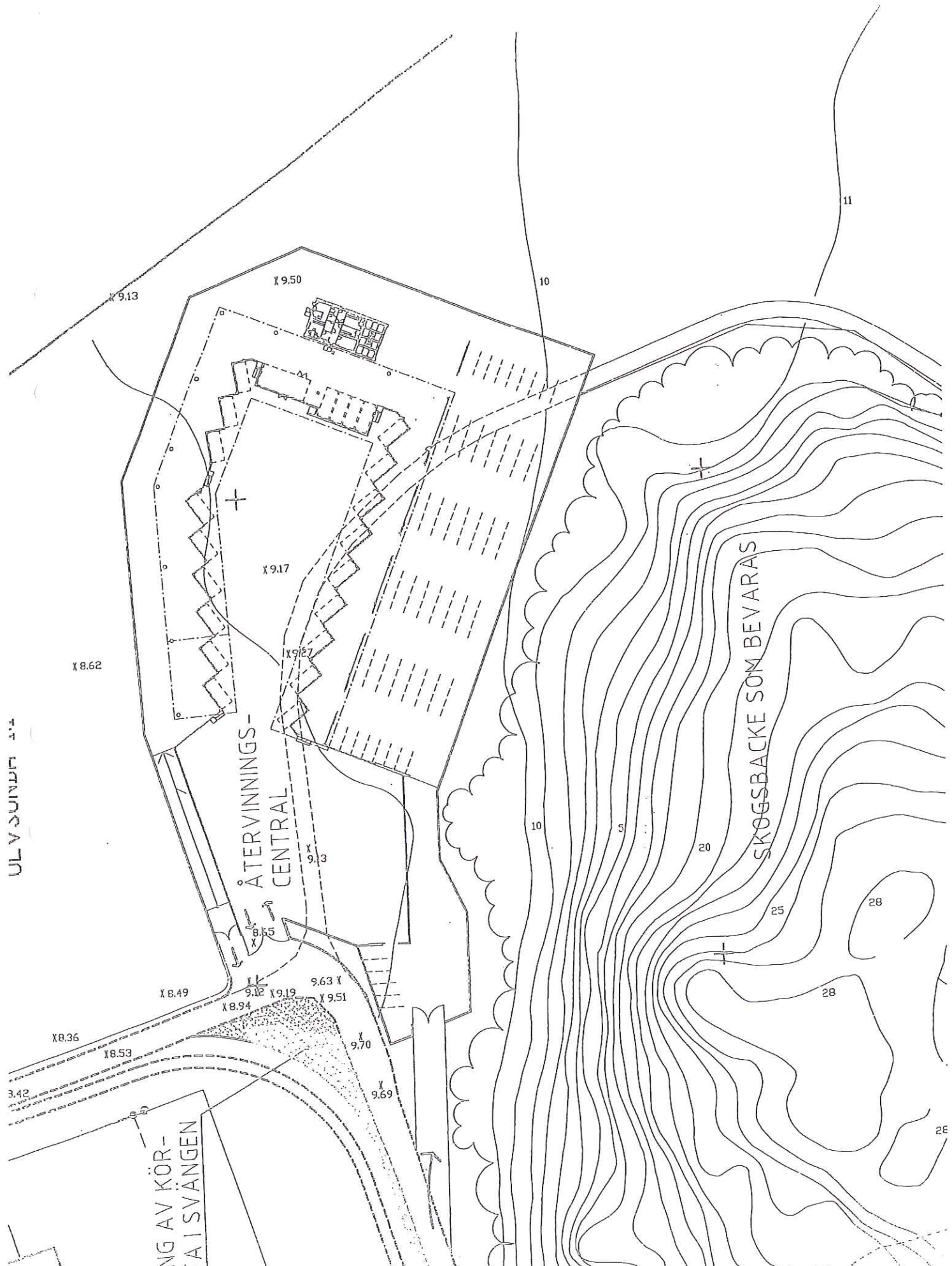
Parkering handelsplats

Parkering
Hygroskopier

Bromma Center
Bromma Airport
16/6/2007 05:22
WSP Stausstruckung/JS

ULV SUNDEN 1:1

ÅTERVINNINGS-CENTRAL SVÄNGEN

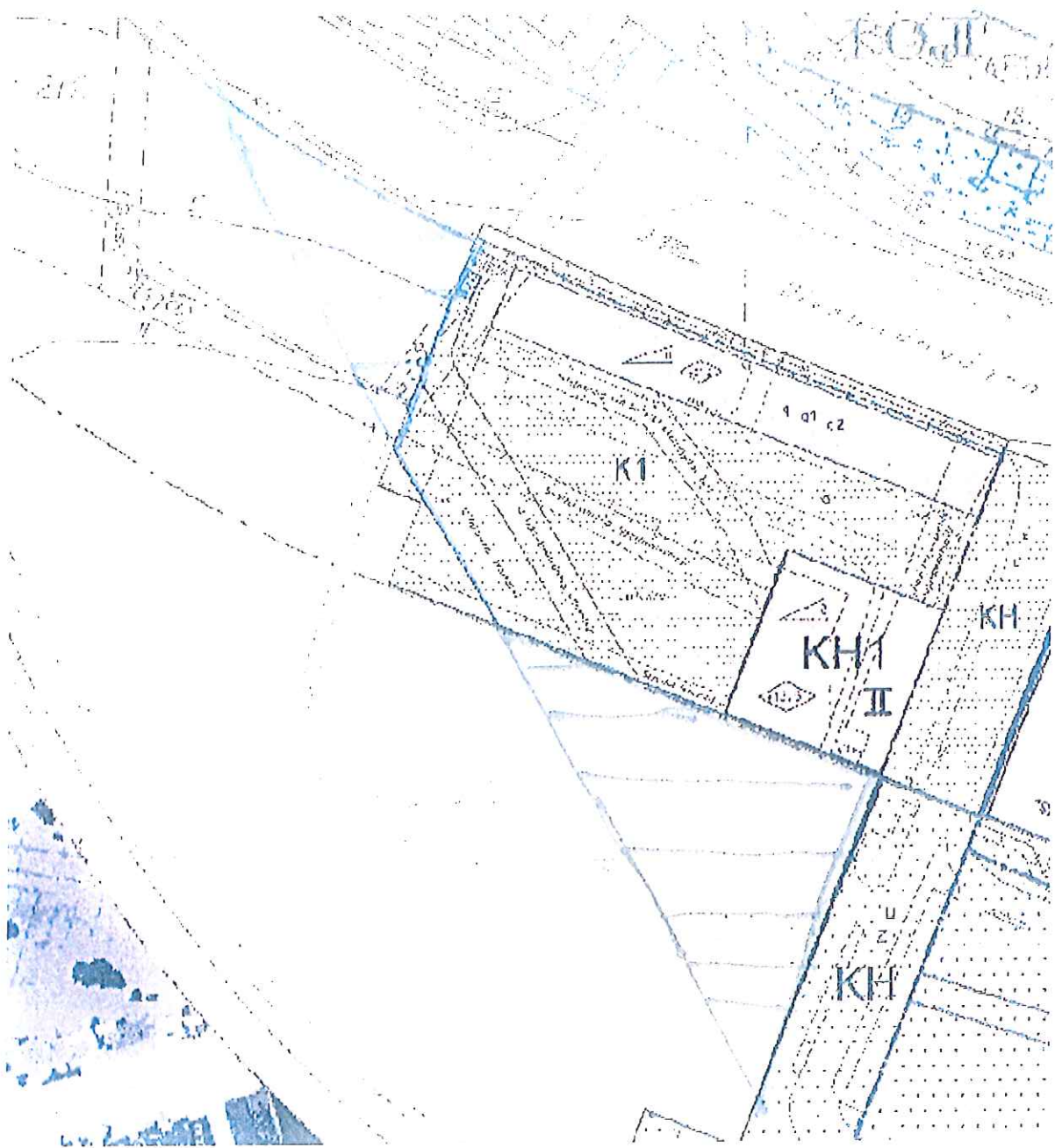
SKOGSBACKE SOM BEVARAS

Parterna är överens om att en spårlinje, den sk tvärspårvägen, som ansluter till Bromma Flygplats är av väsentlig betydelse för flygplatsens fortsatta verksamhet. Någon klar tidplan för när tvärspårvägen kan bli aktuell föreligger fn inte. LFVförklarar sig beredd att, när så blir aktuellt, avstå det område som behövs härför efter det att förhandlingar om vilket område som berörs, tidpunkten för avståendet, ekonomiska och andra villkor resulterat i en överenskommelse. Markområdet framgår av bilagda karta, bil 4 b.

Parterna noterar att nu föreliggande preliminära förslag till dragning av ny tvärspårväg berör flygplatsinfartens norra del i ett ca 400 m långt avsnitt, beläget väster om den del som enligt § 13 övergår till stadens ansvar. Eventuell breddning söderut av flygplatsinfarten i detta avsnitt, ianspråktagande av annan mark eller andra åtgärder som visar sig behövas för tvärspårvägens funktion bekostas av AB Storstockholms Lokaltrafik eller av staden.

Parterna är överens om att verka för att en busslinje mellan Bromma/Alvik och Kista via flygplatsen bör inrättas.

Bilaga 2

Tvärspårvägen betyder en ny gräns mot handelsområdet i norr.

Staden bekostar nytt stängsel

4 fe

BIL 5a

LFV återlämnar, om staden skriftligen så begär senast 36 månader i förväg, till staden det s.k. Norra området som är markerat på bilagda karta, se bilaga 5 b, den 31 december 2019.

LFV förbinder sig att se till att samtliga hyres- och arrendeavtal som är upplåtna inom området har upphört vid den angivna tidpunkten.

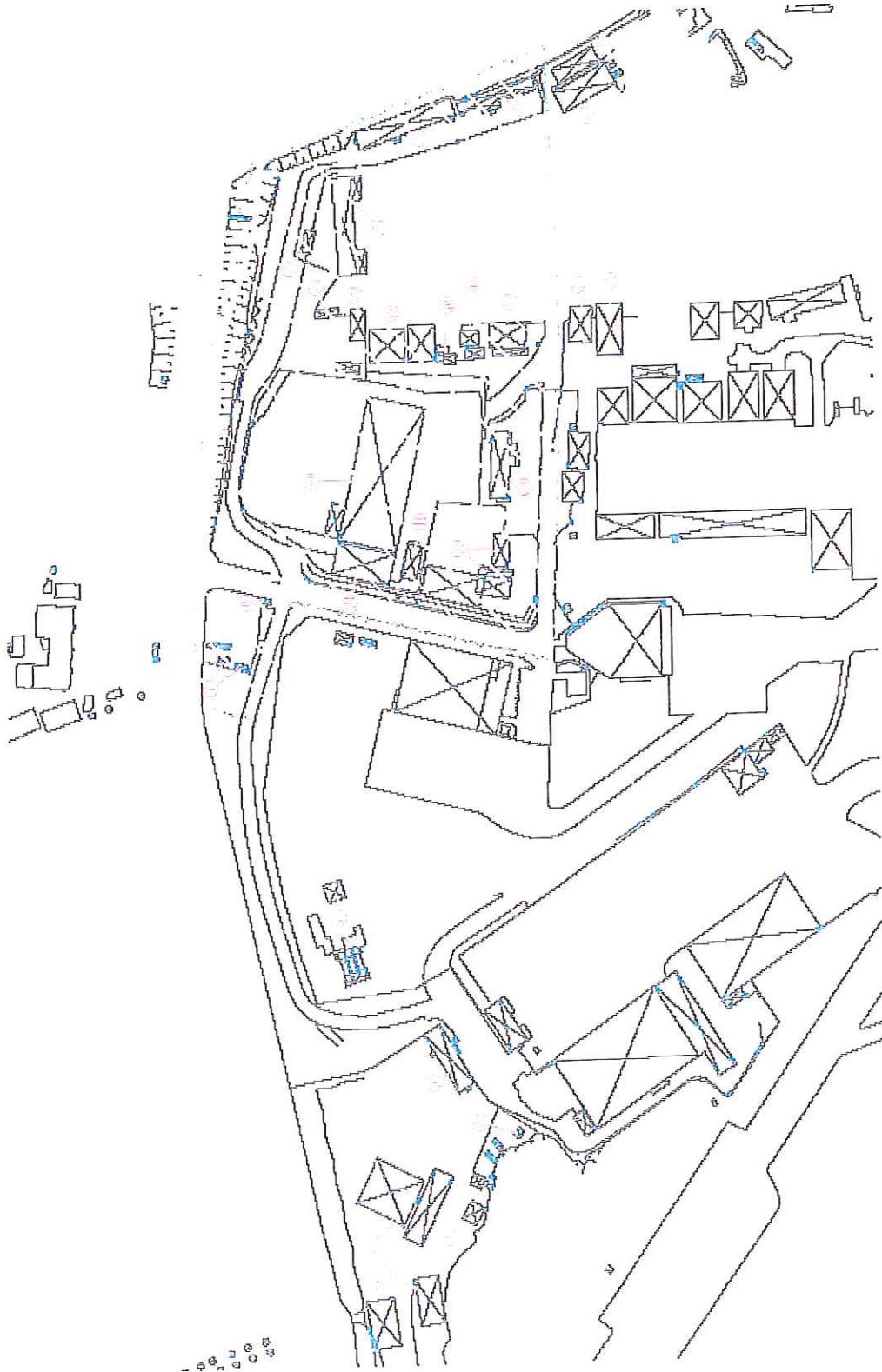
Staden svarar för LFVs kostnader för att flytta LFVs egna kvarvarande verksamheter i området (nr 8, el- och telebyggnad respektive nr 23, spolhuset).

Staden ansvarar för att LFV vid övertagandet av norra området har fortsatt möjlighet till verkstadstjänster inom området av samma omfattning som för närvarande så länge flygplatsverksamheten består.

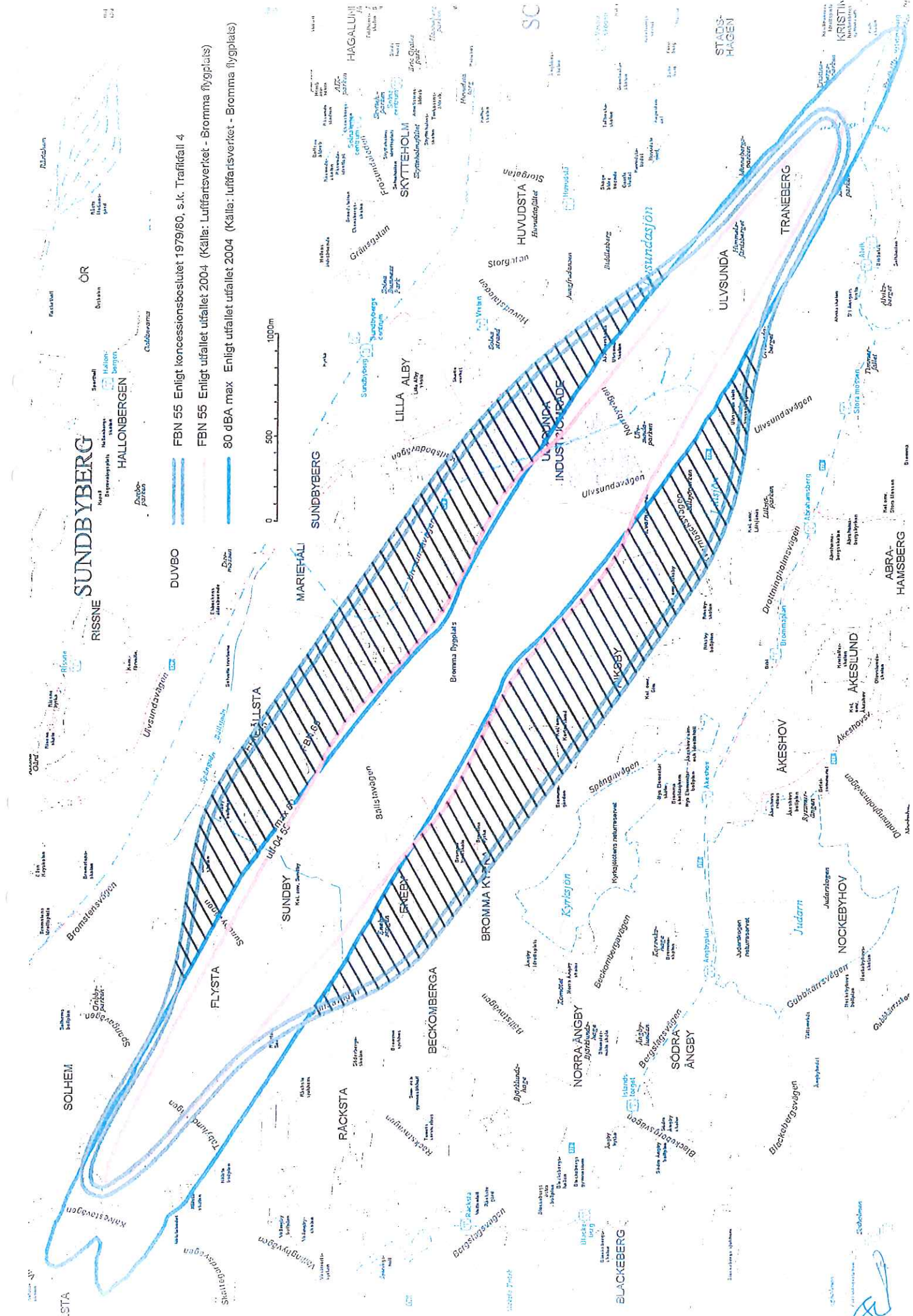
Om staden vill återta området vid en tidigare tidpunkt skall Staden utöver de kostnader som uppstår för Flyttning av LFV:S verksamheter även ersätta LFV för nuvärdet av de förväntade arrende- och trafikintäkter som genereras från de verksamheter som finns i området.

Om staden inte återtar området gäller samma villkor som för det övriga Arrendområdet.

Eftersom LFV inte ser Norra området som ett långsiktigt engagemang så förbinder sig staden att förse området med nödvändig mediaförsörjning i enlighet med de planer som Staden har för området.

SK

E2008-037-01922:2

Staten genom Luftfartsverket (LFV), 202100-0795, samt

Stockholms kommun (Staden), 212000-0142,

Har den 21 september 2007 ingått ett avtal om förlängning av upplåtelsen av Stockholm-Bromma flygplatsområde. Avtalet är för sin giltighet beroende av att det senast den 31 december 2007 har godkänts för LFV:s del av regeringen och för Stadens del av kommunfullmäktige genom beslut som vinner laga kraft.

Då risk föreligger att beredningen hos respektive part inför dessa beslut inte hinner slutföras i sådan tid att ovanstående villkor är uppfyllda den 31 december 2007 träffar parterna här följande

Tilläggsavtal

till ovannämnda avtal om förlängning av upplåtelsen av Stockholm-Bromma flygplatsområde (avtalet).

1 §

Tidpunkten för när villkoren i 18 § i avtalet skall vara uppfyllda ändras till senast den 30 juni 2008.

2 §

Om villkoren i 18 § inte är uppfyllda den 31 december 2007 träder avtalet i kraft första dagen i första kalendermånaden efter det villkoren i 18 § har uppfyllts.

Tidsangivelsen den 1 januari 2008 i avtalet skall ändras och istället datum för avtalets ikraftträdande enligt första stycket gälla. Berörda ställen är:

1 § punkt 1.2, 2 § punkten 2.2, 3 §, samt 12 § punkten 12.1 andra stycket.

3 §

I övrigt gäller avtalet oförändrat.

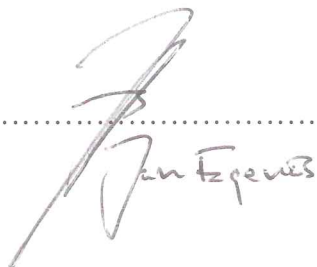

Detta avtal är upprättat i två exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

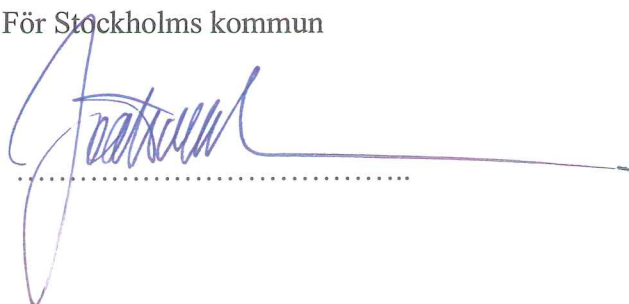
Stockholm den 10/10 2007

Stockholm den 17/10 2007

LFV

För Stockholms kommun

Jan Egerstedt

Mellan Stockholms kommun, nedan **Staden**, och Swedavia AB, 556797-0818, nedan **Swedavia**, har träffats följande

TILLÄGGSAVTAL

till avtal av den 21 september 2007 om förlängning av upplåtelsen av Stockholm-Bromma flygplatsområde enligt avtal av den 17 respektive 18 maj 1994 med tilläggsavtal av den 21 februari 2002 respektive den 21 mars 2002.

Bakgrund

Mellan Staden och Swedavia gäller avtal av den 21 september 2007 om förlängning av upplåtelsen av Stockholm-Bromma flygplatsområde enligt avtal av den 17 respektive 18 maj 1994 med tilläggsavtal av den 21 februari 2002 respektive den 21 mars 2002, nedan **Arrendeavtalet**. Det markområde som är upplåtet genom Arrendeavtalet benämns nedan **Arrendeområdet**. Det noteras att Luftfartsverket överlät Arrendeavtalet till Swedavia den 1 april 2010.

Swedavia, Staden och Stockholms läns landsting (SL) har träffat ett avtal om återtagande av mark med anledning av tvärbanans utbyggnad. Avtalet innebär bl.a. att Swedavia och Staden till fullföljande av § 1.4 jämte bilagorna 4 a – b och 5 a – b i Arrendeavtalet slutligt reglerar återtagandet av vissa markområden inom Arrendeområdet. Avtalet innefattar också en ekonomisk reglering av den mark som Swedavia avstår. För att bekräfta den inskränkning som detta innebär för Arrendeområdet och Arrendeavtalet träffas detta tilläggsavtal till Arrendeavtalet.

Med anledning av att Swedavias arbeten med återställande och sanering av markområdet har försenats innefattar avtalet medgivande av uppskov med avflyttning. Parterna har även kommit överens om, 3 §, en framtida minskning av Arrendeområdet.

1 § Återlämnande av markområden

Inskränkningar i arrendeområdet

Arrendeområdet inskränks med det område som framgår av markering på bifogad kartbilaga, Bilaga 1, nedan kallat Området.

Inskränkningen ska gälla från den 2019-12-31.

Uppskov med avflyttning

Staden medger Swedavia uppskov med avflyttning från Området till den 2020-04-30.

Skick

I enlighet med avtal om återtagande av mark ska Området återställas och saneras. Besiktning av Området ska ske senast 2020-04-30. I protokollet ska anges om Staden godtar Områdets skick. Eventuella anmärkningar och förbehåll ska anges.

ML
eko

För undvikande av missförstånd innebär detta inte att Staden övertar Swedavias ansvar som verksamhetsutövare.

Rätt till väg över område 2

Swedavia nyttjar idag del av Området som infart till flygplatsen för personal- och driftsfordon. Staden kommer att pröva ny detaljplan för del av Området för ny drivmedelstation. Staden ska samråda med Swedavia och säkerställa att en samordning av infarter kan ske så att Swedavia säkras möjlighet till infart även fortsättningsvis.

Swedavia har i samrådet för planförslaget avseende den nya drivmedelsstationen framfört att man önskar separera infarten till flygplatsen från drivmedelsstationen, för att säkra flygplatsens operationella drift i händelse av en olycka på infartsvägen. Detta är en ny förutsättning som inte överensstämmer med avtalet och riskerar att försena detaljplanen. Om Swedavia anser att behov av en separat nödinfart finns så ska Swedavia snarast utreda möjligt läge för nödinfarten samt stå för kostnaderna för utredning och utförande av denna.

2 § Ersättning

Ersättning för Markområdena har reglerats mellan Staden, Swedavia och SLL i separat avtal om återtagande av mark med anledning av tvärbanans utbyggnad. Swedavia är därigenom fullt kompenserad för samtliga uppkomna kostnader, skador och andra följder som återlämnandet av Markområdena innebär för Swedavias arrenderätt och verksamhet.

3 § Område för busshållplats vid Bällstavägen

Swedavia återlämnar, om Staden så begär senast 6 månader i förväg, ett område för busshållplats längs med Bällstavägen. Busshållplatsen ska lokaliseras inom ett område mellan punkterna A-B som redovisas på Bilaga 2. Områdets exakta läge och omfattning ska utredas närmare och lokalisering ska väljas i samråd med Swedavia. Syftet med busshållplatsen är att kollektivtrafikförsörja den nya idrottsplats som planeras vid Bällsta gård.

Staden bekostar flytt av staket och andra återställnings- och anslutningsarbeten som kan bli nödvändiga som en följd av anläggandet av busshållplatsen samt eventuell ledningsflytt. Swedavia ansvarar i egenskap av verksamhetsutövare för eventuella föroreningar. Utöver nämnda kostnader ska ingen särskild ersättning utgå för minskningen av Arrendeområdet enligt denna paragraf. Särskilt tilläggsavtal ska tecknas som bekräftar inskränkningen.

4 §

Övriga villkor

Staden och Swedavia är i egenskap av markägare respektive arrendator i enlighet med 1 § ovan överens om att Arrendeavtalet ska inskränkas med Området vid i 1 § nämnda tidpunkt. Villkoren i Arrendeavtalet ska i övrigt gälla oförändrade med undantag för de inskränkningar som överenskommits i tilläggsavtal samt villkor härom i separat avtal om återtagande av mark med anledning av tvärbanans utbyggnad.

Då en inskränkning av omfattningen av ett arrende i juridisk mening kan medföra att ett nytt arrendeförhållande anses uppstå klargör härmed parterna sin uppfattning att tilläggsavtalet syftar till att fullfölja den i Arrendeavtalet reglerade möjligheten till förtida återtagande av del av Arrendeområdet. Vidare att för det fall ett nytt arrendeförhållande anses uppstå så är det parternas uppfattning att Arrendeavtalets bestämmelser i sådant fall ska gälla för ett sådant förhållande med undantag för de inskränkningar som överenskommits i tilläggsavtal samt villkor härom i separat avtal om återtagande av mark med anledning av tvärbanans utbyggnad.

*****

Avtalet har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

Stockholm den 18/12-19

Stockholm den 17 December 2019

För Stockholms kommun

För Swedavia AB

genom dess exploateringsnämnd

(Niklas Karlsson)

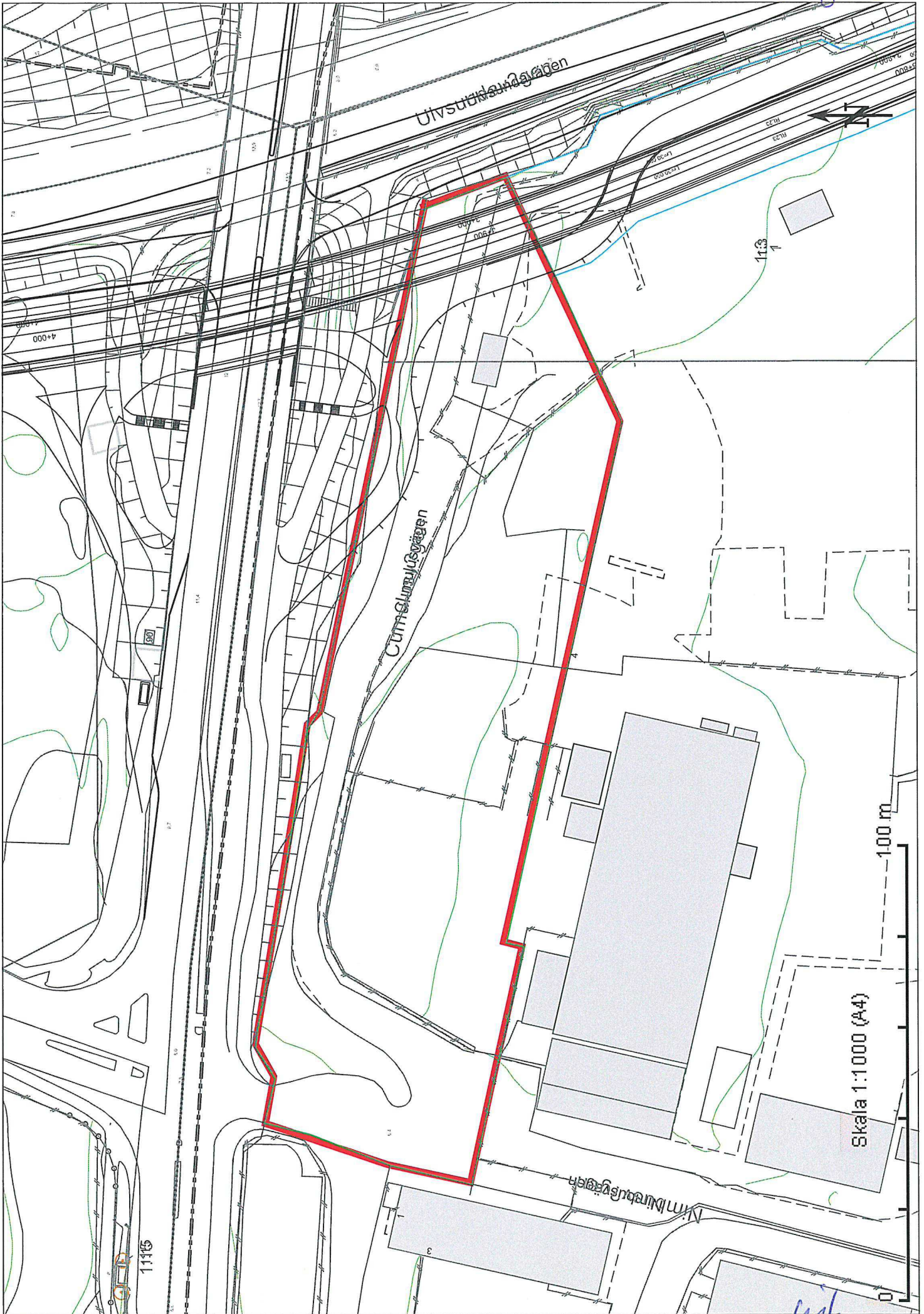

(Mona Glauss)
Flygplatsdirektör Braarna

(Anna Saväs)

( )

Handwritten signature or initials in blue ink.

Sträcka inom vilken busshållplats kan placeras utmed Bällstavägen

Handwritten signature and initials

Mellan Stockholms kommun, nedan **Staden**, och Swedavia AB, 556797-0818, nedan **Swedavia**, har träffats följande

TILLÄGGSAVTAL

till avtal av den 21 september 2007 om förlängning av upplåtelsen av Stockholm-Bromma flygplatsområde enligt avtal av den 17 respektive 18 maj 1994 med tilläggsavtal av den 21 februari 2002 respektive den 21 mars 2002.

Bakgrund

Mellan Staden och Swedavia gäller avtal av den 21 september 2007 om förlängning av upplåtelsen av Stockholm-Bromma flygplatsområde enligt avtal av den 17 respektive 18 maj 1994 med tilläggsavtal av den 21 februari 2002 respektive den 21 mars 2002, nedan **Arrendeavtalet**. Det markområde som är upplåtet genom Arrendeavtalet benämns nedan **Arrendeområdet**. Det noteras att Luftfartsverket överlät Arrendeavtalet till Swedavia den 1 april 2010.

Swedavia och Staden träffade den 17 respektive den 18 december 2019 ett tilläggsavtal till Arrendeavtalet, nedan **Tilläggsavtalet**, varigenom Swedavia återlämnade del av Arrendeområdet till Staden. Återlämnandet fullföljde mellan Swedavia, Staden och Stockholms läns landsting (SL) träffat avtal om återtagande av mark med anledning av tvärbanans utbyggnad, nedan **Trepartsavtalet**.

Viss del av det område som Swedavia genom Tilläggsavtalet återlämnat till Staden nyttjas av Swedavia som in- och utfart till flygplatsområdet för personal- och driftsfordon. Detta område utgörs av del av Nimbusvägen. I Tilläggsavtalet och Trepartsavtalet (§ 1 sista stycket i respektive avtal) åtog sig Staden att samråda med Swedavia och säkerställa att en samordning av infarter kan ske så att Swedavia säkras möjlighet till infart även fortsättningsvis.

Stadsbyggnadsnämnden i Stockholms kommun har den 11 juni 2020 antagit detaljplan för del av fastigheten Riksby 1:3, Dp 2017-16043-54. Detaljplaneområdet omfattar ett område som efter fastighetsbildning är avsett att utgöra en ny fastighet, vilken Staden kommer att äga och i sin tur upplåta med tomträtt. Ovan nämnda in- och utfart, del av Nimbusvägen, kommer att vara belägen inom denna fastighet på område som i detaljplanen är avsatt som markreservat för gemensam in- och utfart, se gulmarkerat område i Bilaga 1. Avsikten är att inrätta en gemensamhetsanläggning på nämnda område för gemensam in- och utfart. Deltagare i gemensamhetsanläggningen avses vara fastigheten Stockholm Riksby 1:3 och tomträtten till den fastighet som är avsedd att bildas och upplåtas med tomträtt enligt ovan beskrivning.

Med anledning av ovanstående har Staden och Swedavia kommit överens om följande beträffande rättigheter och skyldigheter hänförliga till nyttjandet av in- och utfart, del av Nimbusvägen.

- 1 §** Swedavia äger nyttja den rätt att ta väg som, efter inrättande av avsedd gemensamhetsanläggning enligt beskrivning under "Bakgrund" ovan, tillkommer Staden i dess egenskap av ägare till deltagande fastighet (Stockholm Riksby 1:3) i gemensamhetsanläggningen.

MG §

2 § Swedavia åtar sig att gentemot Staden svara för samtliga kostnader avseende drift och underhåll som kommer åligga Staden i dess egenskap av ägare till deltagande fastighet (Stockholm Riksby 1:3) i avsedd gemensamhetsanläggning enligt beskrivning under "Bakgrund" ovan.

Swedavia ska samverka direkt med övriga deltagare i gemensamhetsanläggningen. Fakturering och annan hantering hänförlig till kostnader för gemensamhetsanläggningen ska hanteras direkt mellan Swedavia och övriga deltagare i gemensamhetsanläggningen. För det fall Staden ändå skulle erhålla faktura eller på annat sätt drabbas av kostnad eller åliggande avseende gemensamhetsanläggningen ska Staden genast vidarefakturera alternativt översända krav till Swedavia avseende ersättning och fullgörande. Betalning ska ske senast inom 21 dagar. Dröjsmålsränta utgår på förfallet belopp till dess betalning sker enligt vad därom vid varje tidpunkt i lag stadgas.

3 § Staden åtar sig att, vid kommande lantmäteriförrättning avseende inrättande av avsedd gemensamhetsanläggning enligt beskrivning under "Bakgrund" ovan, verka för att begränsa andelstalet för fastigheten Stockholm Riksby 1:3 i gemensamhetsanläggningen.

*****

Avtalet har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

Stockholm den 2020-12-09

Stockholm den 25 november 2020

För Stockholms kommun

För Swedavia AB

genom dess exploateringsnämnd

(Jesper Skiöld)

(Mona Glans)
Flygplatsdirektör Bromma

(Isabelle Stöckel)

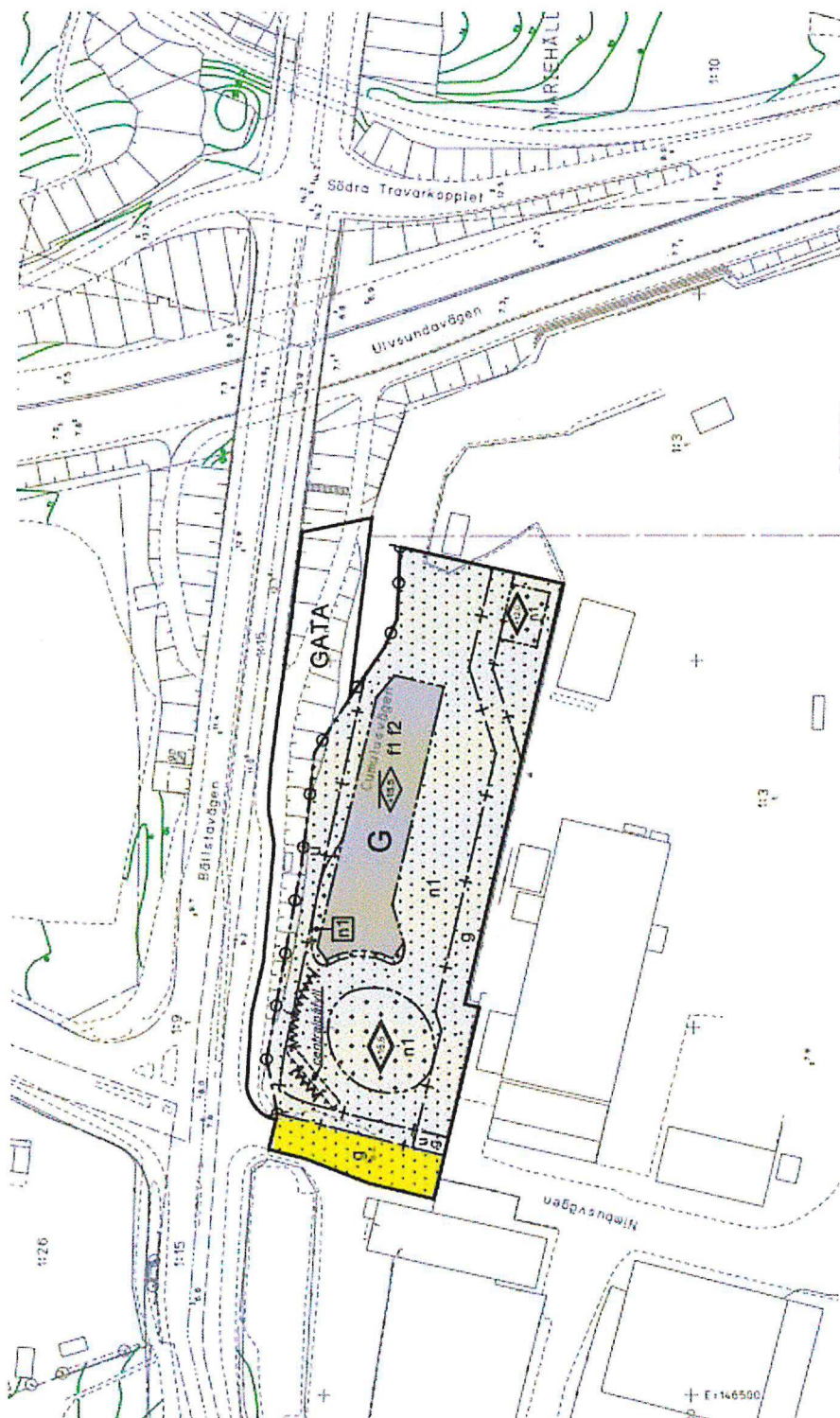
( )

MG

Bilaga 1

MG & A

Mellan Stockholms kommun, nedan **Staden**, och Swedavia AB, 556797-0818, nedan **Swedavia**, har träffats följande

TILLÄGGSAVTAL

till avtal av den 21 september 2007 om förlängning av upplåtelsen av Stockholm-Bromma flygplatsområde enligt avtal av den 17 respektive 18 maj 1994 med tilläggsavtal av den 21 februari 2002 respektive den 21 mars 2002.

Bakgrund

Mellan Staden och Swedavia gäller avtal av den 21 september 2007 om förlängning av upplåtelsen av Stockholm-Bromma flygplatsområde enligt avtal av den 17 respektive 18 maj 1994 med tilläggsavtal av den 21 februari 2002 respektive den 21 mars 2002, nedan **Arrendeavtalet**. Det markområde som är upplåtet genom Arrendeavtalet benämns nedan **Arrendeområdet**. Det noteras att Luftfartsverket överlät Arrendeavtalet till Swedavia den 1 april 2010.

Swedavia, Staden och Stockholms läns landsting (SLL) har träffat ett avtal om återtagande av mark med anledning av tvärbanans utbyggnad. Avtalet innebär bl.a. att Swedavia och Staden till fullföljande av § 1.4 jämte bilagorna 4 a – b och 5 a – b i Arrendeavtalet slutligt reglerar återtagandet av vissa markområden inom Arrendeområdet. Avtalet innefattar också en ekonomisk reglering av den mark som Swedavia avstår. För att bekräfta den inskränkning som detta innebär för Arrendeområdet och Arrendeavtalet träffas detta tilläggsavtal till Arrendeavtalet.

1 § Återlämnande av markområden

Inskränkningar i arrendeområdet

Arrendeområdet inskränks med det område som framgår av markering angiven som yta 1.2 på bifogad kartbilaga, bilaga 1, nedan kallat **Området**.

Tidpunkt för avflyttning

Inskränkningarna ska gälla från 2021-01-31.

Skick

I enlighet med avtal om återtagande av mark ska Området återställas och saneras. Besiktning av Området ska ske senast 2021-01-31. I protokollet ska anges om Staden godtar Områdets skick. Eventuella anmärkningar och förbehåll ska anges.

För undvikande av missförstånd innebär detta inte att Staden övertar Swedavias ansvar som verksamhetsutövare.

Kvarlämnande av byggstängsel

Efter återlämnandet av Området kvarlämnas av Swedavia ett byggstängsel för att hindra olovlig användning såsom avstjälpning m.m. Staden övertar ansvar samt kostnader för byggstängslet av Swedavia från 2021-01-31.

2 § Ersättning

Ersättning för Markområdena har reglerats mellan Staden, Swedavia och SLL i separat avtal om återtagande av mark med anledning av tvärbanans utbyggnad. Swedavia är därigenom fullt kompenserad för samtliga uppkomna kostnader, skador och andra följder som återlämnandet av Markområdena innebär för Swedavias arrenderätt och verksamhet.

3 § Övriga villkor

Staden och Swedavia är i egenskap av markägare respektive arrendator i enlighet med 1 § ovan överens om att Arrendeavtalet ska inskränkas med Markområdena vid i 1 § nämnda tidpunkt. Villkoren i Arrendeavtalet ska i övrigt gälla oförändrade med undantag för de inskränkningar som överenskommits i tilläggsavtal samt villkor härom i separat avtal om återtagande av mark med anledning av tvärbanans utbyggnad.

Då en inskränkning av omfattningen av ett arrende i juridisk mening kan medföra att ett nytt arrendeförhållande anses uppstå klargör härmed parterna sin uppfattning att tilläggsavtalet syftar till att fullfölja den i Arrendeavtalet reglerade möjligheten till förtida återtagande av del av Arrendeområdet. Vidare att för det fall ett nytt arrendeförhållande anses uppstå så är det parternas uppfattning att Arrendeavtalets bestämmelser i sådant fall ska gälla för ett sådant förhållande med undantag för de inskränkningar som överenskommits i tilläggsavtal samt villkor härom i separat avtal om återtagande av mark med anledning av tvärbanans utbyggnad.

*****

Avtalet har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

Stockholm den 2021-01-14

Stockholm den 30 december 2020

För Stockholms kommun

För Swedavia AB

genom dess exploateringsnämnd

.....
(Jesper Skiöld)

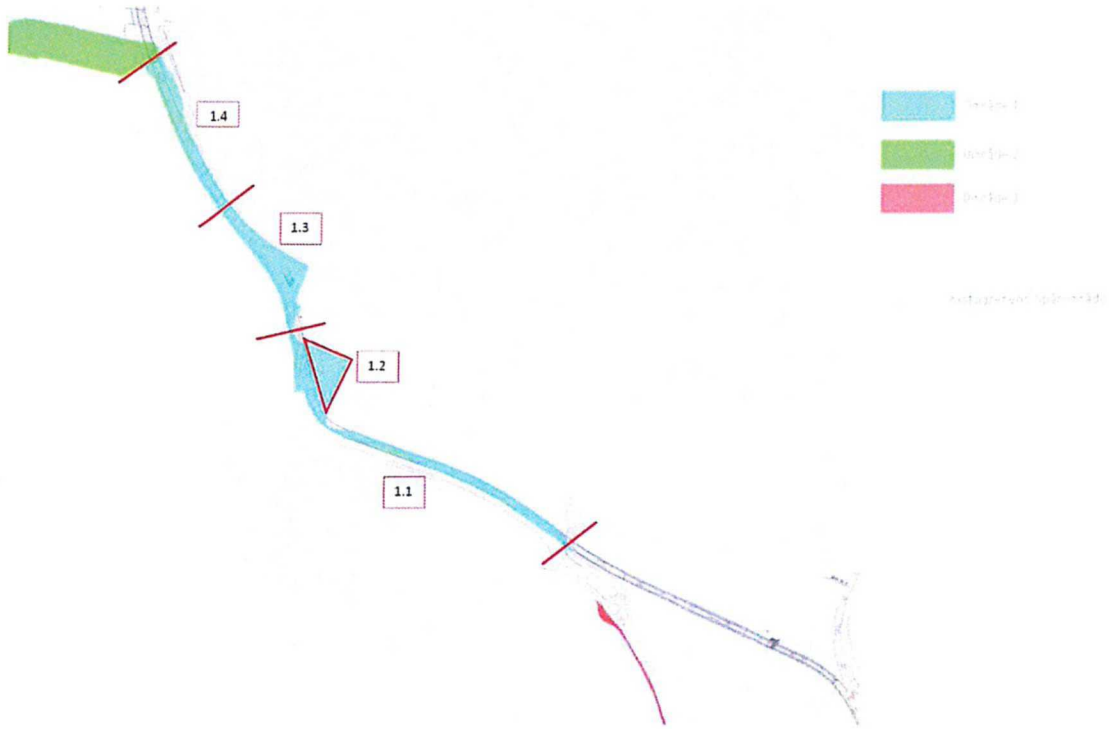

.....
(Mona Glans)

.....
(Oskar Bjelke)

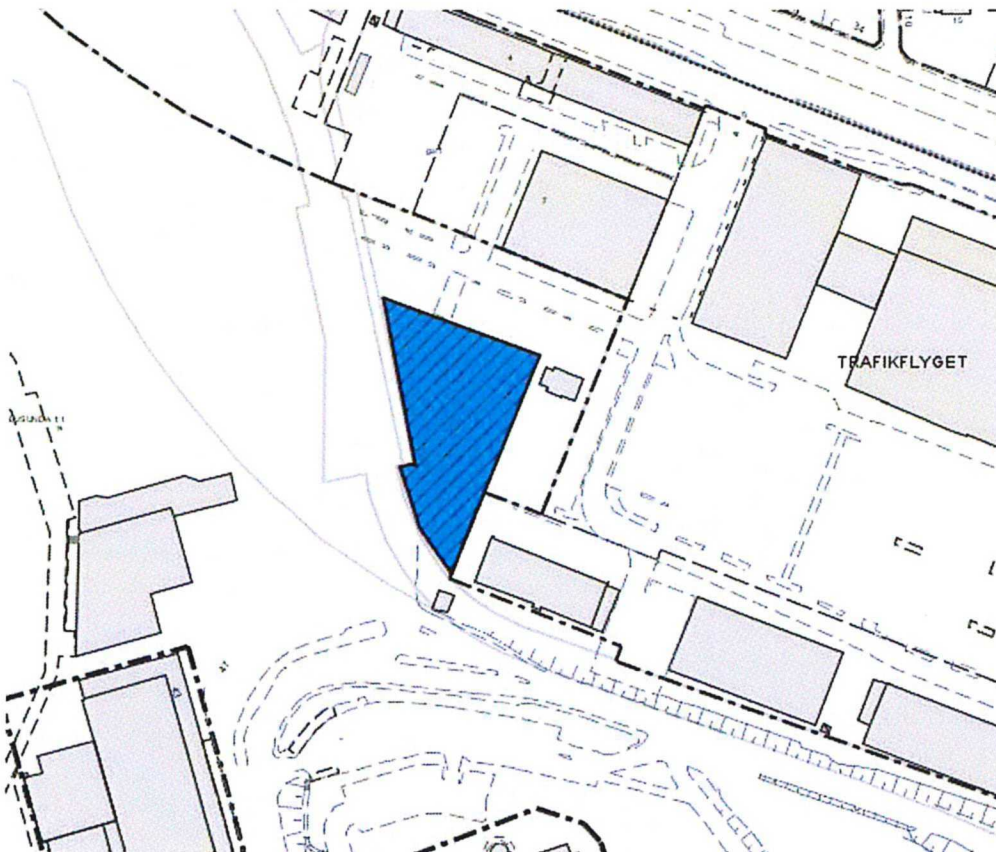
.....
( )

Bilaga 1

Återlämnandet av område 1 är av produktionskäl uppdelat i flera etapper. Detta tilläggsavtal reglerar område 1.2. Nedan bild är ett kartutsnitt från avtal om återtagande av mark med anledning av tvärbanans utbyggnad.

Det aktuella Området, yta 1.2.

OS
MG

Mellan Stockholms kommun, nedan **Staden**, och Swedavia AB, 556797-0818, nedan **Swedavia**, har träffats följande

TILLÄGGSAVTAL

till avtal av den 21 september 2007 om förlängning av upplåtelsen av Stockholm-Bromma flygplatsområde enligt avtal av den 17 respektive 18 maj 1994 med tilläggsavtal av den 21 februari 2002 respektive den 21 mars 2002.

Bakgrund

Mellan Staden och Swedavia gäller avtal av den 21 september 2007 om förlängning av upplåtelsen av Stockholm-Bromma flygplatsområde enligt avtal av den 17 respektive 18 maj 1994 med tilläggsavtal av den 21 februari 2002 respektive den 21 mars 2002, nedan **Arrendeavtalet**. Det markområde som är upplåtet genom Arrendeavtalet benämns nedan **Arrendeområdet**. Det noteras att Luftfartsverket överlät Arrendeavtalet till Swedavia den 1 april 2010.

Swedavia, Staden och Stockholms läns landsting (SLL) har träffat ett avtal om återtagande av mark med anledning av tvärbansans utbyggnad. Avtalet innebär bl.a. att Swedavia och Staden till fullföljande av § 1.4 jämte bilagorna 4 a – b och 5 a – b i Arrendeavtalet slutligt reglerar återtagandet av vissa markområden inom Arrendeområdet. Avtalet innefattar också en ekonomisk reglering av den mark som Swedavia avstår. För att bekräfta den inskränkning som detta innebär för Arrendeområdet och Arrendeavtalet träffas detta tilläggsavtal till Arrendeavtalet.

1 § Återlämnande av markområden

Inskränkningar i arrendeområdet

Arrendeområdet inskränks med det område som framgår av markering angiven som område 3 på bifogad kartbilaga, bilaga 1, nedan kallat **Området**.

Tidpunkt för avflyttning

Inskränkningarna ska gälla från 2021-01-31.

Skick

I enlighet med avtal om återtagande av mark ska Området återställas och saneras. Parterna är överens om att inte utföra någon besiktning på plats då Staden har en pågående entreprenad inom Området.

För undvikande av missförstånd innebär detta inte att Staden övertar Swedavias ansvar som verksamhetsutövare.

2 § Ersättning

Ersättning för Markområdena har reglerats mellan Staden, Swedavia och SLL i separat avtal om återtagande av mark med anledning av tvärbanans utbyggnad. Swedavia är därigenom fullt kompenserad för samtliga uppkomna kostnader, skador och andra följder som återlämnandet av Markområdena innebär för Swedavias arrenderätt och verksamhet.

3 § Övriga villkor

Staden och Swedavia är i egenskap av markägare respektive arrendator i enlighet med 1 § ovan överens om att Arrendeavtalet ska inskränkas med Markområdena vid i 1 § nämnda tidpunkt. Villkoren i Arrendeavtalet ska i övrigt gälla oförändrade med undantag för de inskränkningar som överenskommits i tilläggsavtal samt villkor härom i separat avtal om återtagande av mark med anledning av tvärbanans utbyggnad.

Då en inskränkning av omfattningen av ett arrende i juridisk mening kan medföra att ett nytt arrendeförhållande anses uppstå klargör härmed parterna sin uppfattning att tilläggsavtalet syftar till att fullfölja den i Arrendeavtalet reglerade möjligheten till förtida återtagande av del av Arrendeområdet. Vidare att för det fall ett nytt arrendeförhållande anses uppstå så är det parternas uppfattning att Arrendeavtalets bestämmelser i sådant fall ska gälla för ett sådant förhållande med undantag för de inskränkningar som överenskommits i tilläggsavtal samt villkor härom i separat avtal om återtagande av mark med anledning av tvärbanans utbyggnad.

*****

Avtalet har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

Stockholm den 2021-01-14

Stockholm den

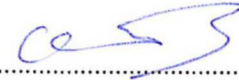
För Stockholms kommun

För Swedavia AB

genom dess exploateringsnämnd

.....
(Jesper Skiöld)

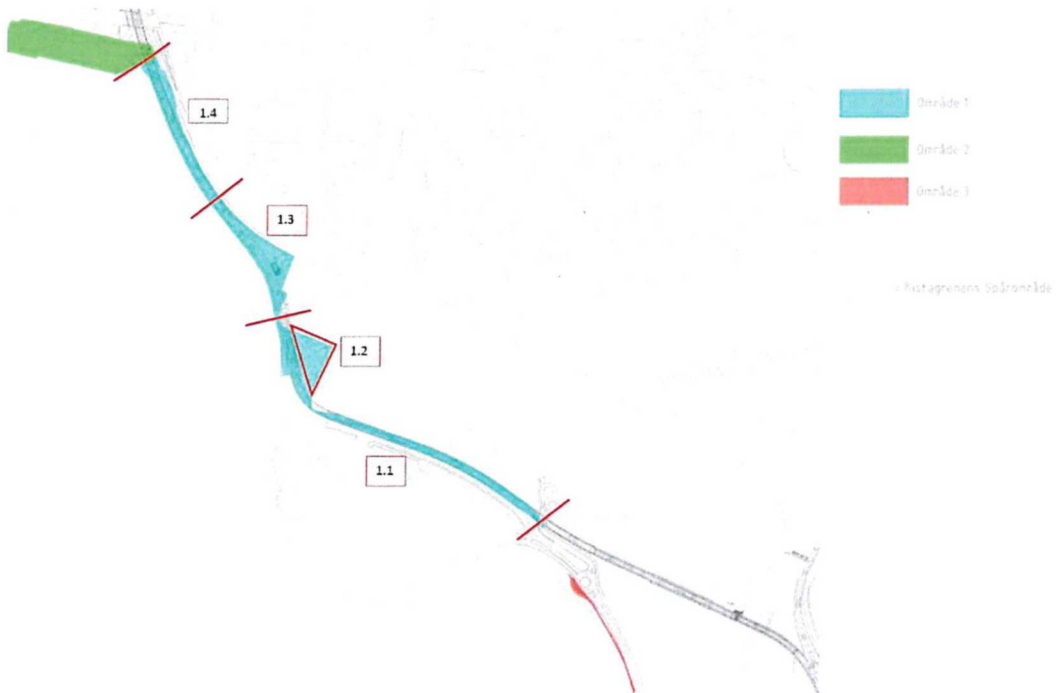

.....
(Mona Glauss,
Flygplatsdirektör)

.....
(Oskar Bjelke)

.....
( )

Bilaga 1

Återlämnandet av område 1 är av produktionskäl uppdelat i flera etapper. Detta tilläggsavtal reglerar område 1.1. Nedan bild är ett kartutsnitt från avtal om återtagande av mark med anledning av tvärbanans utbyggnad.

Det aktuella Området, område 3.

Mellan Stockholms kommun, nedan **Staden**, och Swedavia AB, 556797-0818, nedan **Swedavia**, har träffats följande

TILLÄGGSAVTAL

till avtal av den 21 september 2007 om förlängning av upplåtelsen av Stockholm-Bromma flygplatsområde enligt avtal av den 17 respektive 18 maj 1994 med tilläggsavtal av den 21 februari 2002 respektive den 21 mars 2002.

Bakgrund

Mellan Staden och Swedavia gäller avtal av den 21 september 2007 om förlängning av upplåtelsen av Stockholm-Bromma flygplatsområde enligt avtal av den 17 respektive 18 maj 1994 med tilläggsavtal av den 21 februari 2002 respektive den 21 mars 2002, nedan **Arrendeavtalet**. Det markområde som är upplåtet genom Arrendeavtalet benämns nedan **Arrendeområdet**. Det noteras att Luftfartsverket överlät Arrendeavtalet till Swedavia den 1 april 2010.

Swedavia, Staden och Stockholms läns landsting (SLL) har träffat ett avtal om återtagande av mark med anledning av tvärbanans utbyggnad. Avtalet innebär bl.a. att Swedavia och Staden till fullföljande av § 1.4 jämte bilagorna 4 a – b och 5 a – b i Arrendeavtalet slutligt reglerar återtagandet av vissa markområden inom Arrendeområdet. Avtalet innefattar också en ekonomisk reglering av den mark som Swedavia avstår. För att bekräfta den inskränkning som detta innebär för Arrendeområdet och Arrendeavtalet träffas detta tilläggsavtal till Arrendeavtalet.

1 § Återlämnande av markområden

Inskränkningar i arrendeområdet

Arrendeområdet inskränks med de områden som framgår av markering angiven som yta 1.1 samt yta 1.4 på bifogad kartbilaga, bilaga 1, nedan kallade **Områdena**.

Tidpunkt för avflyttning

Inskränkningarna ska gälla från 2021-01-31.

Skick

I enlighet med avtal om återtagande av mark ska Områdena återställas och saneras. Parterna är överens om att inte utföra någon besiktning på plats av yta 1.1 då SLL färdigställt området för driftsättning av tvärbanan.

Yta 1.4 besiktigades 2020-04-22.

För undvikande av missförstånd innebär detta inte att Staden övertar Swedavias ansvar som verksamhetsutövare.

2 § **Ersättning**

Ersättning för Markområdena har reglerats mellan Staden, Swedavia och SLL i separat avtal om återtagande av mark med anledning av tvärbanans utbyggnad. Swedavia är därigenom fullt kompenserad för samtliga uppkomna kostnader, skador och andra följder som återlämnandet av Markområdena innebär för Swedavias arrenderätt och verksamhet.

3 § **Övriga villkor**

Staden och Swedavia är i egenskap av markägare respektive arrendator i enlighet med 1 § ovan överens om att Arrendeaftalet ska inskränkas med Markområdena vid i 1 § nämnda tidpunkt. Villkoren i Arrendeaftalet ska i övrigt gälla oförändrade med undantag för de inskränkningar som överenskommits i tilläggsavtal samt villkor härom i separat avtal om återtagande av mark med anledning av tvärbanans utbyggnad.

Då en inskränkning av omfattningen av ett arrende i juridisk mening kan medföra att ett nytt arrendeförhållande anses uppstå klargör härmed parterna sin uppfattning att tilläggsavtalet syftar till att fullfölja den i Arrendeaftalet reglerade möjligheten till förtida återtagande av del av Arrendeområdet. Vidare att för det fall ett nytt arrendeförhållande anses uppstå så är det parternas uppfattning att Arrendeaftalets bestämmelser i sådant fall ska gälla för ett sådant förhållande med undantag för de inskränkningar som överenskommits i tilläggsavtal samt villkor härom i separat avtal om återtagande av mark med anledning av tvärbanans utbyggnad.

*****

Avtalet har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

Stockholm den 2021-01-14

Stockholm den 30 december 2020

För Stockholms kommun

För Swedavia AB

genom dess exploateringsnämnd

.....
(Jesper Skiöld)

.....
(Mona Glans)

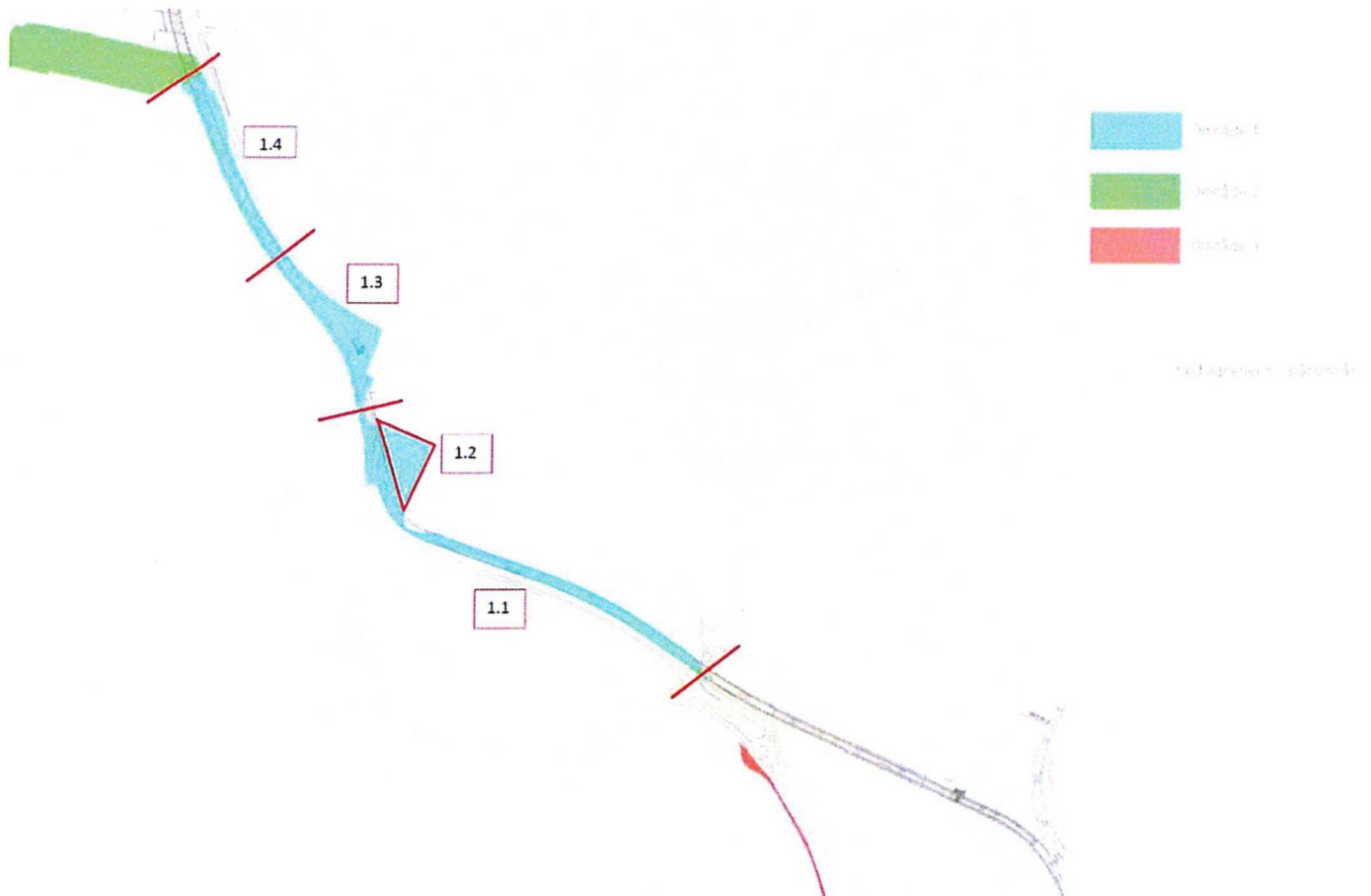

.....
(Oskar Bjelke)

.....
( )

MG

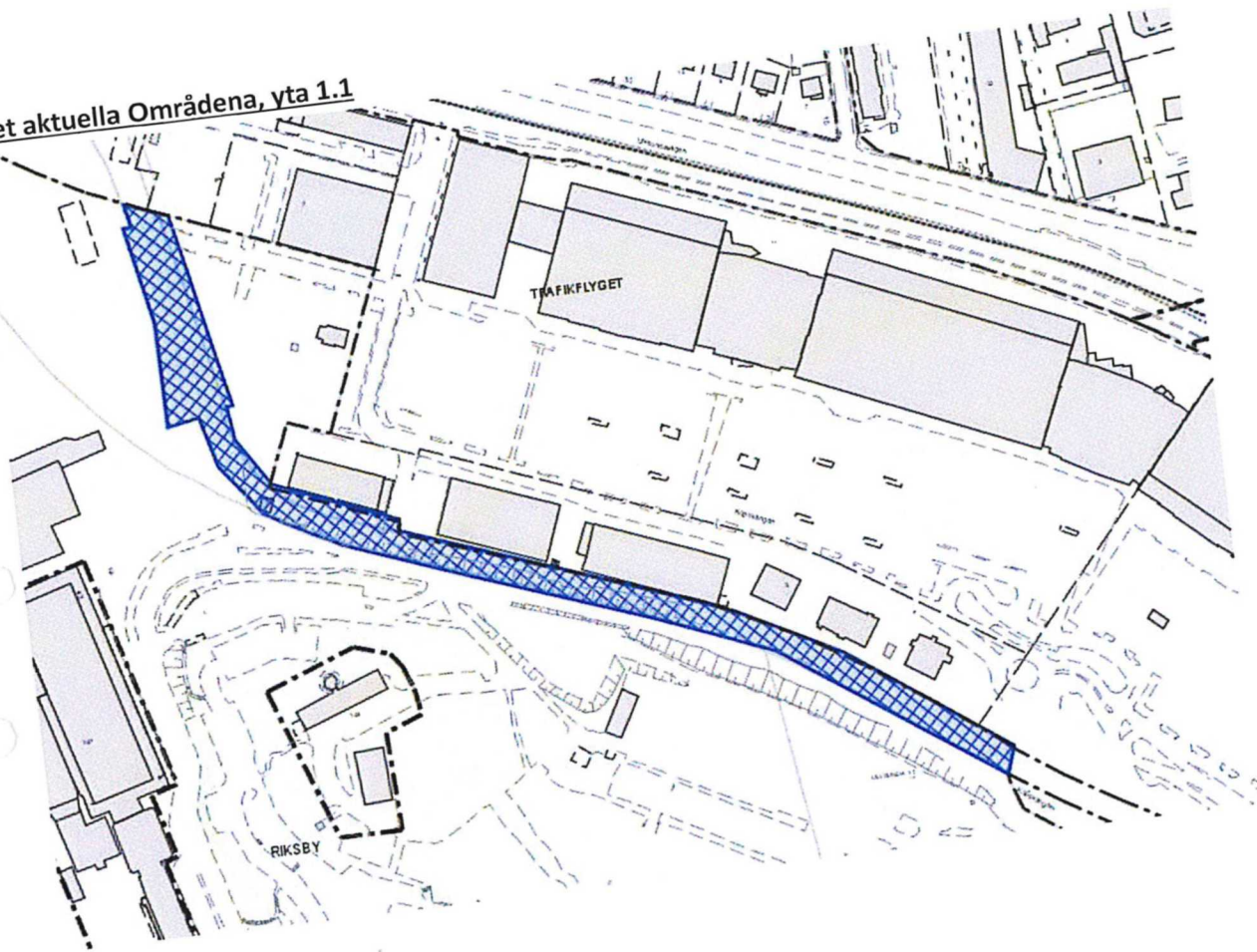
Bilaga 1, kartor.

Återlämnandet av område 1 är av produktionskäl uppdelat i flera etapper. Detta tilläggsavtal reglerar område 1.1 samt 1.4. Nedan bild är ett kartutsnitt från avtal om återtagande av mark med anledning av tvärbanans utbyggnad.

OB
MG

Det aktuella Områdena, yta 1.1

Område 1.4 nedan

OBMG